

3

IV/1514-012014

Érkezett: 2014 SZEPT 05.

Példány:

Kezelőiroda:

Melléklet:

 $7+2$

dh

141

Ke'abes' + o'bel

FOVAROSI KÖZIGAZGATÁSI HATÓSÁG KÖZTARSASAG 7.

FOLAJSTROMSZÁM

KEZDŐRATOK

Pósta / Gyűjtő / Személyesen / E-mailen / Faxon

Érkezett 2014 -08- 15

PÉLDÁNY: 2 IV

MÉLLÉKLET: 1-1 KÖZTÜK:

FOLAJSTROMSZÁM: 45810/14

UTÓIRATOK:

(b) (7)(C), (b) (7)(D); (b) (7)(F), (b) (7)(G)

útján az

alkotmányjogi panaszt

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot arra is, hogy élve az Abtv. 43. § (4) bekezdésében foglalt felhatalmazásával, állapítsa meg a bíróság által felülvizsgált, a Budapest Rendőrfőkapitánya 01000/27040-4/2014.ált. számú közigazgatási határozatának alaptörvény-ellenességét is, és semmisítse meg azt is.

1. Indítványozói jogosultság

1.1. 2014. június 10-én a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (Gytv.) 6. § alapján közterületen, Budapesten az [REDACTED] kerületi Markó utca 25. szám előtti járdaszakaszon, szükség esetén az úttesten, 2014. június 16-án tartandó rendezvényt jelentettem be a Budapesti Rendőr-főkapitányságnak (Rendőrség). A békés jellegű rendezvény bejelentés (1. számú melléklet) szerinti célja a figyelemfelhívás a bankok tevékenységére és a részvételi jogok gyakorlásának értékére. Aznapra ugyanis a Kúria elnöke jogegységi tanácsulást hívott össze a devizahitel-szerződésekkel kapcsolatos egyes vitás kérdések eldöntésére. A Kúria épülete a bejelentéssel érintett helyszínnel szemben, az utca túloldalán helyezkedik el (Markó utca 16.). A rendezvény megtartását a Rendőrség a 01000/27040-4/2014. ált. számú határozattal megtiltotta (2. számú melléklet). A Gytv. 9. § alapján a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságtól (Bíróság) kértem a tiltó határozat bírósági felülvizsgálatát, ám a Bíróság elutasította a felülvizsgálati kérelmet (3. számú melléklet). A Gytv. 9. § (2) bekezdése szerint a bíróság határozata ellen jogorvoslatnak nincs helye. A gyülekezési jogom

i

bejelentés szerinti gyakorlását megtiltó rendőrségi határozat elleni felülvizsgálati kérelmem elutasításával, tehát a tiltás hatályban tartásával a Bíróság egy egyedi ügyben az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdésben garantált jogomat közvetlenül érintő döntést hozott, így panaszomnak az Abtv. 27. § szerinti feltételei maradéktalanul teljesülnek.

1.2. Az Abtv. 29. § szerint az Alkotmánybíróság (AB) az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Panaszom mindkét – vagylagosan meghatározott – feltételnek megfelel.

1.2.1. Az alaptörvény-ellenességet az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése alapján lehet megítélni: *„Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”* A gyülekezési jog korlátaira irányadó alkotmányossági követelményeket legtömörebben legutóbb a 3/2013. (II. 14.) AB határozat fogalmazta meg: *„az alapjogot érintő korlátozásnak meg kell felelnie a szükségességi és arányossági követelményeknek. A korlátozás akkor felel meg az Alaptörvénynek, ha az feltétlenül (vagyis elkerülhetetlenül) szükséges valamely alapvető jog érvényesülése vagy alkotmányos érték védelme érdekében. Ráadásul a korlátozásnak arányban kell állnia az elérni kívánt céllal, és nem szabad érintenie a gyülekezési szabadság lényeges tartalmát. [Alaptörvény I. cikk (3) bekezdés]. A korlátozás alkotmányosságának mérlegeléskor különös tekintettel kell lenni arra, hogy egy közterületen tartandó gyülekezés előzetes megtiltása az Alaptörvény által biztosított gyülekezési szabadság legsúlyosabb korlátozása.”* A bíróság nem tett eleget ezeknek a követelményeknek, amikor elutasította a rendezvényt megtiltó határozat ellen benyújtott felülvizsgálati indítványomat:

- a tiltás szükséges és elégséges indokának fogadott el egy olyan indokot, ami nem vonatkozik a bejelentés szerinti rendezvényre;
- jogszerűnek ítélte azt, hogy a Rendőrség egyetlen körülmény (a Kúria elnökhelyettesének tájékoztatása) alapján hozta meg a tiltó határozatát;
- nem mérlegelte azt, hogy a Rendőrség a jogszabályi előírás ellenére elmulasztotta a tájékoztatásomat az esetleges tiltást megalapozó körülményről;
- indokolás nélkül irrelevánsnak minősítette annak vizsgálatát, hogy a Rendőrség annak ellenére hozott tiltó határozatot, hogy a korábbi, minden lényeges paraméterében hasonló bejelentéseket tudomásul vette.

1.2.2. Alapvető alkotmányjogi kérdésnek minősül megítélésem szerint a Rendőrségnek a rendezvények bejelentésével, illetve az előzetes megtiltással kapcsolatos feladatait – nevezetesen az egyeztetési kötelezettségét – meghatározó jogszabály értelmezése. A bíróság értelmezése egyrészt önellentmondásos, másrészt nincs összhangban azzal a követelménnyel, hogy az államnak mindent meg kell tennie annak érdekében, hogy pozitív intézkedésekkel is segítse az alapjogok gyakorlását. Szintén alkotmányos jelentőségű annak kimondása, hogy a rendezvénnyel érintett állami szervnek – a tüntetés címzettjének – a véleménye arról, hogy a rendezvény valamely tiltási ok körébe tartozik-e, önmagában nem alapozhat meg tiltó határozatot: az állami szerv széles körben túrni köteles az

állampolgárok őt érintő békés véleménynyilvánítását, illetve az előzetes tiltási ok fennállását az ügy minden körülményének gondos mérlegelése alapján lehet csak megállapítani.

1.3. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. A Bíróság a végzését 2014. június 16-án hozta meg, amit faxon aznap, postai úton pedig június 23-án kaptam kézhez, így alkotmányjogi panaszom nem elkészt. Nyilatkozom továbbá arról is, hogy az Abtv. 31. § (2) bekezdésben foglalt kizáró ok nem áll fenn.

2. Az érdemi alaptörvény-ellenesség

A közterületen tartandó rendezvények egyik előzetes tiltási oka a törvény szerint az, ha a rendezvény megtartása a bíróságok zavartalan működését súlyosan veszélyeztetné [Gyvtv. 8. § (1) bekezdés]. A bíróság zavartalan működésének súlyos veszélyeztetése az a szint, ahol a törvény kijelöli az alapjog (gyülekezési szabadság) és a vele versengő alkotmányos érték (az igazságszolgáltatás zavartalan működése) egyensúlyát. Jelen alkotmányjogi panaszban a gyülekezési jogom békés gyakorlásának Rendőrség általi megtiltásának, illetve a felülvizsgálati kérelemem Bíróság általi elutasításának alaptörvény-ellenességét állítom, az alábbiak szerint.

2.1. A bejelentett rendezvény megtiltásának szükségességét a Bíróság végzése, valamint a Rendőrség határozata egyaránt arra alapítja, hogy a *„Kúria elnökhelyettesének tájékoztatása szerint minden olyan demonstráció, amely arra irányul, hogy egy konkrét ügyet éppen tárgyaló bíróságra nyomást gyakoroljon, és az ügy kimenetelét befolyásolja, az a bíróság működését súlyosan zavarja.”* (végzés 2. o.) A Rendőrségi határozatban olvasható az elnökhelyettesi tájékoztatás folytatása is: *„A bíróság ugyanis csak akkor működhet zavartalanul, ha ítélezése befolyásmentes. Ez az elvárás kerülhet veszélybe, ha a bíróság épülete előtti csoportosulás a tárgyaló bírák biztonságérzetét gyengíti.”* (határozat 3. o.) [Indoklásának egy másik pontján a bíróság már úgy utal erre, hogy a *„Kúria elnökhelyettesének e körben kiadott nyilatkozata pedig a Gyvtv. 8. § (1) bekezdése szempontjából egyértelmű.”* (végzés 4-5. o.), illetve hogy *„a Kúria elnökhelyettesének állásfoglalása[...] alapján a rendezvény megtartásának megtiltása önmagában törvényes volt.”* (végzés 5. o.)]

A tiltás határozatban megjelölt indoka tehát az, hogy a rendezvény bejelentés szerinti megtartása a bíróságok zavartalan működését súlyosan veszélyeztetné, mert alkalmas lett volna arra, hogy illegitim nyomást gyakoroljon az igazságszolgáltatásra, jelen esetben egy jogegységi határozat eldöntésére. A gyülekezési jog gyakorlásának megtiltása szempontjából ez az indok a perdöntő, mind a Rendőrség, mind a Bíróság ezt fogadja el a tiltás jogszerűségének elégséges indokaként. Az első tisztázandó kérdés a szükségesség eldöntése szempontjából az, hogy a benne rejlő állítás (minden olyan demonstráció, amely arra irányul, hogy egy konkrét ügyet éppen tárgyaló bíróságra nyomást gyakoroljon, és az ügy kimenetelét befolyásolja, az a bíróság működését súlyosan zavarja) mit foglal magában és mit nem.

Az az állítás, miszerint azok a rendezvények, amelyek kifejezett célja az, hogy nyomást gyakoroljon egy konkrét bírósági ügy eldöntésére, és az ügy kimenetelét azáltal befolyásolja, hogy a tárgyaló bírák biztonságérzetét gyengíti, teljes mértékben összhangban van a Gyvtv.-vel – az igazságszolgáltatás

függetlensége és befolyásolhatatlansága kikezdésének komoly kísérlete biztosan a bíróságok zavartalan működése súlyos veszélyeztetésének minősülne, és ezért nem is tartozna a békés gyülekezési jog gyakorlása körébe.

Két ellenvetést lehet azonban tenni azzal kapcsolatban, hogy ennek az állításnak mi a helyiértéke a jelen ügy eldöntése szempontjából. Az egyik az, hogy ez egy triviális állítás: a Gytv.-hez képest új információval nem szolgál, az igaz állítás alapjául szolgáló esetet zárta ki a jogalkotó (lásd a Gytv. 8. §-hoz fűzött részletes indoklást). A tiltás alapjaként, a Gytv.-hez képest, mind a Rendőrség, mind a Bíróság határozatában ezért súlytalan ez az indok, mert nem rendelkezik további igazolóerővel a tiltás megalapozásához a jogszabályhoz képest. (Bővebben: 2.2.)

A másik ellenvetés az, hogy az állítás értelmezési tartománya nem foglalja magában a bejelentés szerinti rendezvényt. A jelen esetben vitatott bejelentés szerinti rendezvény ugyanis nem nyomás gyakorlására irányult, hanem véleménynyilvánításra (lásd a bejelentést). Abból a nem vitatott tényből, hogy „*a rendezvény célja a Kúria által tárgyalt jogegységi eljárás tárgyát érinti*” (5. o.), nem következik az, hogy az szükségképpen nyomásgyakorlással, vagy nyomásgyakorló szándékkal vagy hatással járna együtt. Ennek megfelelően pedig a tiltás alapjául szolgáló indok, jelen formájában, irreleváns. (Bővebben: 2.3.)

2.2. Kétségtelen, hogy a bejelentés szerinti rendezvény megtartása – mint majd’ minden demonstráció – esetlegesen, bizonyos mértékig alkalmas arra, hogy zavarja a Kúrián folyó napi munkát, és ezzel a bíróság működését. A Kúria épületével átellenben és a bejárattól bizonyos távolságra összegyűlő tömeg zaja, a résztvevők esetleges kiabálása, illetve a hangosbeszélőbe beszélők hangja minden bizonnyal beszűrődne az épületnek a Markó utcára néző, még akár zárt ablakain keresztül is. A Rendőrség feladata annak eldöntésére korlátozódik, hogy ez a zavarás eléri-e a működés *súlyos veszélyeztetésének* a szintjét. Elméletileg megfogalmazható a két tiszta eset. A tiltási ok értelemszerűen nem vonatkozhat a bíróságok működésének *teljes* zavartalanságára, mert zavaró nemcsak a gyülekezési jog gyakorlása lehet, hanem a forgalom, az utcazaj is, vagy az időjárás, és nyilvánvalóan ellentétes volna az alapjoggal az, ha úgy értelmeznénk a szóban forgó tiltási okot, hogy az kiterjedjen azokra a tüntetésekre is, amelyek az utcazajnál vagy az időjárásnál nem okoznak szignifikánsan nagyobb zavart. Ugyanakkor egyértelműen a bíróságok zavartalan működése súlyos veszélyeztetésnek minősülne az az eset, amikor már egy tárgyalás megtartását és az ítélelhozatal befolyásmentességét lehetetlenítené el egy rendezvény megtartása. A két tiszta, szélső eset között a súlyos veszélyeztetés szintjét tehát esetről esetre kell a bíróságoknak kijelölniük.

Annak eldöntéséhez azonban, hogy egy konkrét esetben a rendezvény megtartása elérné-e a súlyos veszélyeztetés szintjét, a Kúria elnökhelyettesének tájékoztatásban foglalt, a Rendőrség és a bíróság által egyaránt elfogadott indok, miszerint a bíróság épülete előtti csoportosulás a tárgyaló bírák biztonságérzetét gyengíti, és ez veszélyeztetheti az ítélezés befolyásmentességét, csak akkor járulna hozzá, ha az releváns körülményeken és tényeken alapuló indokokkal alá lenne támasztva – ám ez az alátámasztás hiányzik. Annak ellenére hiányzik, hogy mind a bejelentés, mind a korábban megtartott, minden tekintetben hasonló rendezvények tapasztalatai (lásd alább a 2.6. pontot) éppen azt támasztják alá, hogy a rendezvény a megtartása esetén a bírákra nézve nem lett volna megfélemlítő jellegű, a bíróság zavartalan működését nem veszélyeztette volna. A Bíróság helyesen jegyzi meg,

hogy a tiltás törvényességét a Rendőrség köteles bizonyítani (végzés 4. o.), ám a bizonyítás terhét már nem kéri számon a Rendőrségen.

A rendezvény egyik érintettjének, jelen esetben a bíróságnak az állásfoglalása továbbá a tiltás megalapozottságát illetően csak egyetlen körülmény, amelyet a Rendőrség, illetve a Bíróság természetesen mérlegelni köteles – ám nem az egyetlen mérlegelendő körülmény. A Bíróság helyesen hivatkozik arra, hogy a bíróság működése megzavarásának tényét, és annak súlyát az ügy összes körülményére figyelemmel kell megállapítani. Ugyanakkor a Rendőrség kizárólagosan a Kúria elnökhelyettesének tájékoztatására alapozva hozott tiltó határozatot, semmilyen más körülményt nem vizsgált, a Bíróság pedig ebben nem látott felülvizsgálandó jogkorlátozást. Ezzel lényegében egyetlen szempontra hagyatkozva fosztottak meg alapjogom gyakorlásának lehetőségétől. (A Rendőrség ugyan megemlíti, hogy *„következetes a bírósági gyakorlat a tekintetben, hogy az (sic!) a bíróságok működésének súlyos veszélyeztetését békés célú rendezvény is megvalósíthatja”*, ám ezt semmilyen magyar bírósági ítéletre való hivatkozással nem támasztja alá.)

A rendezvény megtartásában ellenérdekelte fél véleménye nem lehet perdöntő a gyülekezési jog korlátozása szükségességének megítélésében, különösen akkor, amikor az ellenérdekelte fél egy állami szerv, amely az állampolgárok felhatalmazása alapján gyakorolja a közhatalmat. A gyülekezési jog, illetve a véleménynyilvánítás szabadsága a véleménnyel érintett szervekre a – nem jogsértő – vélemények türéseinek kötelezettségét is rója: az állami szervek túlnyi kötelesek, hogy tevékenységükről a polgárok a véleménnyüket jogszerűen – például békés rendezvényen – kinyilvánítsák. A kérdéses rendezvény célja a legfőbb bírósági szerv, a Kúria egy eljárásával kapcsolatos véleménynyilvánítás volt. Mivel a tiltás a körülmények gondos mérlegelésének eredményeként egyedül a Kúria elnökhelyettesének tájékoztatásán alapult („a Kúria elnökhelyettese így nyilatkozott, tehát így van”), ez azt eredményezte, hogy a rendezvény megtartása végső soron kizárólag annak az állami szervnek a döntésétől függött, amelynek eljárásáról a véleménynyilvánítás szólt. Ezzel tulajdonképpen egyedül a polgárok alapjog-gyakorlásának türése köteles állami szerv állásfoglalásától tette függővé az alapjog gyakorolhatóságát mind a Rendőrség, mind a Bíróság, ami nyilvánvalóan ellentétes a gyülekezési jog alapjogi minőségével és azzal, hogy a közhatalom az ilyen jogok gyakorlását túlnyi köteles.

Meg kell jegyezni, hogy amennyiben a Rendőrség a bejelentés alapján úgy ítélte meg, hogy az utca túloldalán található Kúria épületében folyó munka zavartalanságát súlyosan veszélyeztetné a rendezvény megtartása, akkor a Markó utca 25. szám alatt található Pesti Központi Kerületi Bíróság állásfoglalását szintén be kellett volna szereznie. Függetlenül attól, hogy a bejelentésből valószínűsíthető lehetett, hogy a rendezvény a jogegységi határozat kihirdetésével, és nem a PKKB valamely konkrét ügyben kihirdetendő ítéletével áll kapcsolatban, a Gytv. 8. §-ban található tiltási okok vizsgálata körében mindazon bíróságok zavartalan működésének súlyos veszélyeztetését vizsgálni kell, amelyek a bejelentéssel érintett helyen vannak. Ennek elmulasztása a Rendőrség részéről, és a mulasztás helybenhagyása a Bíróság részéről korántsem perdöntő az alaptörvény-ellenesség szempontjából, ám annál beszédesebb jele annak, hogy az alapjog-korlátozás által megkívánt szigorú vizsgálat, és annak keretében a szükségességi mérlegelés elmaradt.

2.3. A rendezvény célja nem az volt, amit a Bíróság, a Rendőrség és a Kúria elnökhelyettese feltételezett. Nem a Kúria előtt folyamatban levő ügy mikénti eldöntésére irányuló nyomásgyakorlás,

hanem a meghozott jogegységi döntéssel kapcsolatos véleménynyilvánítás érdekében jelentettem be a rendezvényt – ez a bejelentésből világosan kiderül. *„A demonstráció jellege: Véleménynyilvánítás, figyelemfelhívás. [...] Demonstráció célja: Figyelemfelhívás a bankok által elkövetett csalásokra Figyelemfelhívás a részvételi demokrácia gyakorlásában való részvételre.”*

Feltéve, de meg nem engedve, hogy egy ilyen rendezvény megtartása alkalmas arra, hogy nyomást gyakoroljon a bíróság ítékezésére, az az abszurd következtetés adódna, hogy minden olyan rendezvény, aminek egy bíróság által eldöntendő kérdéssel kapcsolatos véleménynyilvánításról szól, szükségképpen tiltandó. Sőt, minden egyes nyilvános tárgyalás esetében azzal a vélelemmel kellene élni, hogy a hallgatóság megjelenése a tárgyalóteremben az illegitim nyomásgyakorlás veszélyével fenyegeti az eljáró bírót, és a zárt tárgyalásnak kellene lennie a főszabálynak.

Továbbá teljes mértékben figyelmen kívül maradt az, hogy a várt döntés, a jogegységi határozat meghozatala nem klasszikus tárgyaláson történik, hanem tanácsülésen, ahol a tanácskozó bírák egy előzetesen elkészített határozat-tervezetet vitatnak meg, és csak a határozat kihirdetése nyilvános. Nehezen látható be, hogy ezt az eljárást hogyan lett volna képes a bejelentés szerinti rendezvény megtartása súlyosan veszélyeztetni, a bírák döntését befolyásolni, különös tekintettel arra, hogy a határozat-tervezet napokkal, hetekkel korábban, folyamatosan alakul, nem pedig a kihirdetés napján készül el minden. Végül figyelmen kívül maradt az is, hogy a kúriai bírók tárgyalásvezetési gyakorlata minden bizonnyal elegendő rutinnal vértette fel őket abban a tekintetben, hogy *egy bírósági épületen kívül, az utca túloldalán (a Kúria bejáratától körülbelül 25 méterre) tartott rendezvénnel* együtt járó zavaró hatások mellett, azok ellenére is törvényesen folytassák le az eljárást. Ha a rendezvény célja a nyomásgyakorlás, az ügy kimenetelének befolyásolása lett volna, akkor a kihirdetés napjára időzített tüntetéssel vajmi érélytelen eszközt választottam volna magamnak. Ha fel is tesszük, hogy a Kúrián működésére vonatkozó mindezen szempontokat az elnökhelyettes mérlegelte és tájékoztatója egyértelmű volt, abból nem következik az, hogy a tiltás indokaként az elegendő volna. Ennek okai az alábbiak.

2.4. A tájékoztatási kötelezettség elmulasztása

A rendezvények rendjének biztosításával kapcsolatos rendőri feladatokról szóló 15/1990. (V. 14.) BM rendelet 4. § (5) bekezdése az alábbi kötelezettséget rója a Rendőrségre: *„A közrendvédelmi szerv – figyelemmel a Törvény 8. §-ára – tájékoztodik, hogy a bejelentett rendezvény tervezett ideje és helye nem veszélyezteti-e súlyosan népképviselői szerv, vagy bíróság zavartalan működését, illetőleg nem jár-e a közlekedés rendjének aránytalan sérelmével. Az esetleges megtiltást megalapozó körülményre hívja fel a szervező figyelmét és tájékoztassa, hogy ez a hely vagy időpont megváltoztatásával elhárítható.”* A Rendőrség azonban ennek a mégoly egyértelmű utasításnak („tájékoztatassa!”) sem tett eleget, és a Kúria elnökhelyettesének tájékoztatása után sem vette fel velem a kapcsolatot.

A feladat annak eldöntése lett volna, hogy lett volna-e lehetőség arra, hogy a tárgyalások lebonyolítása, és konkrétan a jogegységi határozat meghozatala és kihirdetése a Kúria épületében, illetve a rendezvény megtartása az épületen kívül megvalósítható-e anélkül, hogy ezzel a gyülekezési szabadság alapjogának és az igazságszolgáltatás alkotmányos értékének lényeges tartalma korlátozásra kerüljön. Ha erre a kérdésre adható pozitív válasz, akkor a bejelentett rendezvény nem tekinthető olyannak, mint ami a bíróságok működését súlyosan veszélyeztetné, ergo a tiltás

szükségtelen. Ha erre a kérdésre potenciálisan adható pozitív válasz, akkor az egyeztetés elmaradása a tiltás szempontjából nem irreleváns.

Egyeztetési kötelezettségét a Rendőrség teljesíthette volna azzal, hogy akár a bíróság képviselőjének bevonásával tájékoztat a tiltási ok fennállásáról. Az egyeztetés elmaradásának a hiánya azért is jogsértő, mert nem zárható ki annak a lehetősége, hogy az pozitív eredménnyel zárult volna. Az egyeztetési kötelezettség megtartása, adott esetben háromoldalúvá bővítve a bejelentő, a Rendőrség és a Kúria között, minden további nélkül járhatott volna olyan kompromisszummal, amelynek eredményeként a rendezvény bejelentését a Rendőrség tudomásul vehette volna a bíróság működésének súlyos veszélye, én pedig megtarthattam volna a rendezvényt a joggyakorlás lényeges tartalmának korlátozása nélkül. Nem kizárt, hogy hajlandó lettem volna pontosítani a rendezvény kezdő és/vagy befejező időpontját, netán lemondani a hangosításról, ha az egyeztetés során ez mutatkozik szükségesnek az alkotmányos érték és a szabadságjog összehangolása érdekében. Nem kizárt az sem, hogy a Kúria hajlamos lett volna arra, hogy a jogegységi határozat kihirdetésének helyét vagy idejét igazítsa át, ha az egyeztetés során számára ez mutatkozik szükségesnek a szabadságjog és az alkotmányos érték összehangolása érdekében. Nem lehet megmondani, csak valószínűsíteni, hogy a rendezvény betiltására, tehát a gyülekezési jogom legsúlyosabb korlátozására aránytalanul került sor, mert számos lehetőség kínálkozott volna annak elkerülésére – ám ezek egyikének a megfontolására sem került sor.

Az egyeztetési kötelezettséggel kapcsolatban a Bíróság felülvizsgálati végzése ellentmondásos (5. o.). Először azt állítja, hogy a Rendőrségnek nincs ilyen kötelezettsége („erre vonatkozó kifejezett kötelező jogszabályi előírás ugyanis sem a Gytv.-ben, sem a BM rendeletben nincs”), a következő mondatban viszont maga értelmezi ezt a kötelezettséget, az annak elmaradását számonkérő felülvizsgálati kérelem elutasításakor („hiszen az egyeztetés célja a BM rendelet szerint éppen az, hogy” stb.) Előbbi esetben nyilvánvalóan jogellenes – a BM-rendelettel ellentét – álláspontra helyezkedne a Bíróság. Ha viszont szerinte is van ilyen kötelezettség, akkor annak megszegését a Rendőrség terhére kellett volna rónia.

Az egyeztetési kötelezettség elmulasztásával a Rendőrség elmaradt annak az alkotmányos követelménynek a teljesítésétől is, mely szerint a gyülekezési jog alapjogi jellege nemcsak az akadályozástól való tartózkodás kötelezettségét rója az állam szerveire, hanem azt a pozitív kötelezettséget is, hogy tegyenek meg minden tőlük telhetőt a joggyakorlás elősegítése érdekében. A Bíróság pedig, bár a dolog jellegéből adódóan reparálni már nem tudta volna, elmulasztotta helyretenni a hibás jogalkalmazást.

2.5. A Rendőrség túllépte a hatáskörét, amikor azt bizonygatja, hogy az igazságszolgáltatás valóban alkotmányos érték, valamint leszögezi, hogy „a rendezvény megtartásánál nemcsak a rendezvényen résztvevők jogait, hanem az egész közösség érdekét kell figyelembe venni”, a Bíróság pedig nem kifogásolta ezt az önkényes *contra legem* értelmezést. A Gytv.-nek az a szabálya, amely meghatározza az előzetes tiltás indokait, kimerítő felsorolást tartalmaz, zárt listát ad a tiltási okokról. Ez a felsorolás annak a mérlegelésnek az eredményét tükrözi, amit a jogalkotó folytatott le, amikor a gyülekezési szabadság határaival kapcsolatban figyelembe vette a politikai közösségnek azt az érdekét, amely az igazságszolgáltatás zavartalan működéséhez fűződik, és annak súlyos veszélyeztetése esetére felhatalmazást adott a gyülekezési jog gyakorlásának előzetes megtiltására.

A jogalkotó ezzel a Rendőrséget annak a kérdésnek az eldöntésére szorította, hogy egy rendezvény bejelentés szerinti megtartása a súlyos veszélyeztetést előidézheti-e. Ez ugyan mérték kérdése, tehát eseti megítélést kíván, de a Rendőrség csak arra van felhatalmazva, hogy bíróságok működésének súlyos veszélyeztetéséről döntsön, ám arra nem, hogy újra mérlegre tegye a gyülekezési joggal versengő „társadalmi érdekeket”. Ha ezt megtehetné, akkor felülbírálná a jogalkotó döntését (abban az esetben is, amikor a jogalkalmazói döntés alkalmasint nem lenne ellentétes azzal, ahogyan a jogalkotó is döntene) – ez pedig jogellenes.

2.6. A fentiek alapján tehát gyülekezési jogom szükségtelen korlátozására került sor. Ugyanakkor a döntések meghozatala során elkövetett indokolásbeli mulasztások mind a Rendőrség, mind a bíróság részéről, az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított jogaimat is sértik („Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”)

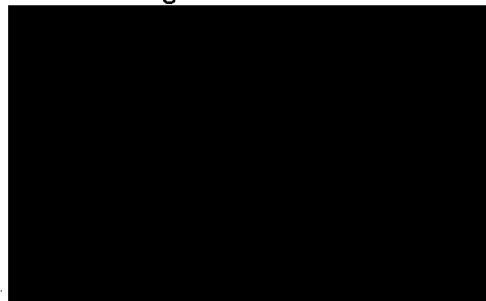
A Bíróság kategorikusan kizárta, hogy figyelembe vegye azt a körülményt, hogy a mostani bejelentéssel érintett közterületen, hasonló időben, módon és létszámmal korábban már többször jelentettem be és szerveztem rendezvényt (lásd 2013. november 11-én, valamint 2013. november 30-án tett bejelentéseket a mellékletben). Ezek bejelentését a Rendőrség tudomásul vette. (A második rendezvény még abban is hasonlít a jelenlegihez, hogy szintén a Kúriának a devizahitelezéssel kapcsolatos jogegységi határozatához kapcsolódott.) Egyik korábbi rendezvény megtartása során sem történt olyan esemény, ami ténylegesen is előidézte volna a bíróságok működésének súlyos zavarát, és ami ennél fogva befolyással lehetett volna a jelen bejelentés jogi értékelésére. A Rendőrség jelen tiltó határozata azonban nem mond semmit arról, hogy a ténybeli körülményeknek miféle változása idézte elő a mostani bejelentésnek a korábbiakétól eltérő jogi megítélését. Az ezt kifogásoló, a jogegyenlőség sérelmét állító felülvizsgálati kérelmemet a Bíróság indokolás nélkül utasította el: „Az pedig, hogy a kérelmező egyéb bejelentéseit a kérelmezett korábban tudomásul vette, a tárgyi rendezvény kapcsán nem vehető figyelembe.” (végzés 5. o.) Márpedig ha a tárgybeli rendezvényhez minden lényeges paraméterében hasonló esetek már történtek korábban – a szervező személyét nem is sorolom ide –, akkor azok jogi megítélése nem hagyható figyelmen kívül: a hasonlóságot, illetve a különbséget ki kell mutatni, különben az ügyek tisztességes módon való intézésének joga kiüresedne. A jogegyenlőség legalapvetőbb jelentése az, hogy a hasonló eseteket hasonlóan kell, és csak a különbözőket szabad különbözőképpen megítélni.

Budapest, 2014. augusztus 14.

Tisztelettel,

Balog István

Képv.:

Mellékletek

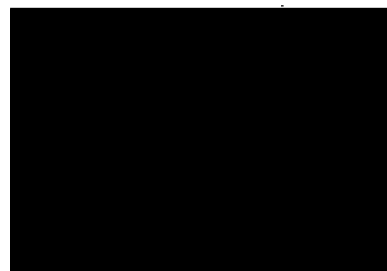
- a 2014. június 10-én tett bejelentés, valamint a 2013. november 11-én és a 2013. november 30-án tett bejelentések
- a Budapesti Rendőr-főkapitányság 01000/27040-4/2014. ált. számú határozata
- a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 27.Kpk.45.810/2014/2. számú végzése
- 2014. június 12. napján felvett ügyvédi meghatalmazás (amely a felülvizsgálati eljárásra és az alkotmányjogi panasz eljárásra egyaránt kiterjed; a meghatalmazás másik eredeti példánya az alapeljárásban becsatolásra került)
- nyilatkozat a személyes adatok kezeléséről

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
útján

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Balog István panaszos [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED]; [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED])

Képv.:

alkotmányjogi panasz indítványa

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
27.Kpk.45.810/2014/2. számú végzése ellen